

Notat - Notat om ændret pris- og lønskøn 2024-2028 (inkl. trepartsaftale)

Sagsnavn: Budget 2025-28
Sagsnummer: 00.01.00-S55-1-23
Skrevet af: Brian Almann Hansen
E-mail: brian.hansen@randers.dk
Forvaltning: Budget
Dato: 01-08-2024
Sendes til: Byrådet (materiale til budgetseminar den 29. august 2024)

Hvert år opdaterer KL de pris- og lønskøn (PL-skøn), der anvendes ved kommunernes budgetlægning. Randers Kommune følger KL's pris og lønskøn fuldt ud (år 2023 var sidste år med "ingen prisfremskrivning").

Opdateringen til dette års budget vedrører både den nye overenskomst (O24) samt trepartsaftalen fra december 2023. Dette notat indeholder en beskrivelse af de budgetmæssige konsekvenser heraf.

Formålet med notatet er således at vise konsekvenserne af de ændrede skøn for Randers Kommune - både vedrørende de generelle ændringer som følge af O24 men også de ændringer, der fremgår af trepartsaftalen (som vedrører udvalgte stillingskategorier).

Notatet er opdelt i følgende afsnit:

- Overenskomst 2024 (afsnit 1)
 - Ændrede PL skøn
 - Konsekvens for 2024
 - Konsekvens for 2025 og frem
- Trepartsaftalen (afsnit 2)
- Samlet resultat (afsnit 3)

1. Overenskomst 2024

Den nye overenskomst (O24) er to-årig og løber fra den 1. april 2024 til den 31. marts 2026. Derfor har KL for årene 2026-2028 foretaget et beregningsteknisk skøn (med udgangspunkt i Finansministeriets seneste skøn).

1.1 Ændrede PL skøn

Nedenstående tabel viser ændringer på både priser og lønninger fra de skøn, der indgik i budget 2024-27 til de aktuelle skøn baseret på O24 og ovennævnte beregningstekniske fremskrivninger for 2026-2028.

De aktuelle skøn vedrørende løn er det KL kalder "basislønnen" (dvs. ex trepartsaftale samt lavtlønspulje). I kommunens økonomisystem fremskrives således med basislønnen, mens beløb til trepartsaftalen (samt lavtlønspuljen) indarbejdes særskilt som puljebeløb til senere udmøntning (jf. KL's anbefaling, se også hovedafsnit 2 om trepartsaftalen).

GI skøn B 24-27 (pct.)	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27
Løn (basis)	4,07	5,10	5,10	5,10
Priser	4,26	4,26	4,26	4,26
Nyt skøn B 25-28 (pct.)	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27
Løn (basis)	4,36	3,66	3,19	3,20
Priser	3,82	2,94	2,94	2,94
Forskel	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27
Løn (basis)	0,29	-1,44	-1,91	-1,90
Priser	-0,44	-1,32	-1,32	-1,32

Forskelstallene viser, at lønnen 2023/24 er højere end tidligere forventet, men væsentligt lavere de kommende år.

Med hensyn til priserne er de nye skøn lavere i alle år.

Nedenfor beskrives nærmere, hvilke konsekvenser ovennævnte ændringer har for Randers Kommunes budget både i 2024 samt budgetperioden 2025-28.

1.2. Konsekvenser for Randers Kommune i 2024

De nye skøn for PL (jf. ovenfor) er indarbejdet i kommunens økonomisystem og der er foretaget en beregning over konsekvenserne af de ændrede skøn.

Konsekvenserne for udgiftssiden er sammenfattet i nedenstående tabel, der både viser de ændrede PL-skøn i pct. og konsekvenserne i mio. kr.

Art	Tekst	GI PL (pct.)	Nyt PL (pct.)	Udgangspunkt 24 (mio. kr.)	Nyt 24 (ny PL) (mio. kr.)	Forskel (mio. kr.)
1	Lønninger	4,07	4,36	3.681,1	3.691,4	10,3
22	Fødevarer	3,00	-0,29	38,4	37,2	-1,2
23	El og varme	0,17	0,96	62,9	63,4	0,5
27	Anskaffelser	3,61	3,60	1,6	1,6	0,0
29	Øvrige varekøb	2,47	-0,11	143,6	140,0	-3,6
40	Tjenesteydelser uden moms	5,10	4,92	364,9	364,3	-0,6
45	Entreprenør- og håndværkerydelser	2,80	2,80	70,8	70,8	0,0
49	Øvrige tjenesteydelser m.v.	5,10	4,92	303,1	302,6	-0,5
	Øvrige poster (udgifter)			943,4	944,6	1,3
	Øvrige poster (indtægter)			-647,6	-649,9	-2,3
	Statuskonti			-10,6	-10,6	0,0
	I alt			4.951,7	4.955,4	3,7

*Art 2.3 hedder officielt "Brændsel og drivmidler", men da langt hovedparten vedrører el og varme er denne overskrift anvendt i det følgende.

Som det fremgår af tabellen er den beregnede nettomerudgift i 2024 på 3,7 mio. kr. bestående af merudgifter på lønnen på 10,3 mio. kr. og mindreudgifter vedrørende priser på 6,5 mio. kr.

Konsekvenserne i 2024 for de enkelte bevillingsområder fremgår af nedenstående tabel:

Bevillingsområde (mio. kr.)	Løn	Priser	I alt
Administration	0,78	-0,12	0,66
Politisk org	0,03	0,01	0,04
Børn	1,54	-0,97	0,58
Familie	0,41	-0,12	0,29
Beskæftigelse	0,33	-0,05	0,27
Social	1,11	-0,51	0,61
UMT (skat)	0,34	-0,28	0,05
UMT (bruger)	0,02	-0,09	-0,08
Kultur og fritid	0,22	-0,12	0,11
Sundhed	0,23	-0,22	0,01
Omsorg	2,95	-3,10	-0,16
Landdistrikt	0,00	0,00	0,00
Skole	2,21	-0,94	1,27
PPR	0,09	-0,01	0,08
Erhverv	0,00	0,00	0,00
I alt	10,26	-6,52	3,74

(+ angiver merudgift, minus angiver mindredgift)

Det forventes, at ovennævnte beløb kan udmøntes til de respektive bevillingsområder ultimo august/primo september 2024.

1.3 Konsekvenser for Randers Kommune i 2025-28

Ovennævnte beregninger vedrørende 2024 føres automatisk videre til 2025 og frem.

Nedenfor vises de samlede konsekvenser af de ændrede generelle PL-skøn for årene 2024-28 – opdelt på hhv. løn og priser:

Mio. kr.	2024	2025	2026	2027	2028
Løn (basis)	10,3	-42,6	-118,6	-202,1	-69,4
Priser	-6,5	-17,2	-28,0	-36,9	3,3
I alt	3,7	-59,8	-146,6	-239,0	-66,2

(+ angiver merudgift, minus angiver mindredgift)

I 2025 kan der samlet beregnes mindredgifter på 59,8 mio. kr. De tilsvarende tal for 2026-2028 fremgår af tabellen. Som nævnt ovenfor indeholder tallene det beregnede løft for 2024. Dette fremgår af nedenstående tabel, hvor den isolerede effekt af det enkelte år ligeledes kan aflæses¹:

Mio. kr.	2024	2025	2026	2027	2028
Merudgift 2024	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Mindredgift 2025		-63,5	-63,5	-63,5	-63,5
Mindredgift 2026			-86,8	-86,8	-86,8
Mindredgift 2027				-92,5	-92,5
Merudgift 2028					172,9
I alt	3,7	-59,8	-146,6	-239,0	-66,2

(+ angiver merudgift, minus angiver mindredgift)

¹ Årsagen til det store beløb vedr. "merudgift 2028" er, at der i det gamle budget 2024-27 ikke er indregnet en PL-stigning til 2028, så her er det den samlede stigning fra 2027/28 der angives og ikke blot ændringen af tidligere skøn.

2. Trepartsaftalen m.m.

Som nævnt i forrige afsnit anbefaler KL, at konsekvenserne af trepartsaftalen beregnes og håndteres særskilt, idet trepartsaftalen kun vedrører udvalgte grupper. Det samme gælder den såkaldte lavtlønsgruppe².

Til brug herfor har KL lavet en tabel for hvert af årene 2024-26, der viser fremskrivningen for de relevante stillingskategorier (jf. skrivelse G.1.3). Procentsatserne i disse tabeller er som udgangspunkt anvendt³.

Med udgangspunkt i disse tabeller samt KRL's årsstatistik fra 2023 for Randers Kommune er der lavet følgende beregninger over de økonomiske konsekvenser fra 2024 og frem - fordelt på stillingskategorier:

Trepartsaftalen (1.000 kr.)	2024	2025	2026	2027	2028
Social og sundhedsassistenter/-hjælpere	9.331	23.849	31.139	31.139	31.139
Ledere/mellemledere komm. omsorg	149	306	465	465	465
Pædag. personale i dagplejeord.	59	90	185	185	185
Pæd. pers. daginst. , klubber, skolefr.	5.350	8.179	16.722	16.722	16.722
Pæd. pers. kommunale legepl.	0	0	0	0	0
Pæd. pers. forebyg og dagbeh.	178	271	556	556	556
Pæd. pers. særlige stillinger	245	375	769	769	769
Pæd. medhjælpere og pædagogiske ass.	0	441	723	723	723
Pædagogisk uddannede ledere	570	1.171	1.781	1.781	1.781
Soc. pædagoger og pæd. pers. døgninst	1.941	5.097	8.264	8.264	8.264
Oms. - og pæd. medhj. , samt pæd ass.	0	1.581	1.581	1.581	1.581
Dagplejere	88	134	267	267	267
Husassistenter	0	98	130	130	130
Rengøringsassistenter	0	19	24	24	24
Erhvervsudd. serviceassistenter m.v.	0	10	15	15	15
Ikke faglærte ansatte ved rengøring mv	0	0	0	0	0
Tilsynsførende ass. forsorgshjem	0	29	37	37	37
Syge- og sundhedspers. basis	0	809	1.095	1.095	1.095
Syge- og sundhedspers. ledere KL	219	450	684	684	684
Ergo- Fysio og jordemødre basis	0	119	149	149	149
Ergo- Fysio og jordemødre ledere KL	86	176	268	268	268
Led. vækstpers mv.	0	11	11	11	11
I alt	18.218	43.218	64.866	64.866	64.866
Pulje vedr. Bæredygtig og fleksibel løndannelse			11.050	11.050	11.050
I alt (inkl. pulje)	18.218	43.218	75.916	75.916	75.916
Løft af 2024 til 2025-niveau		667	667	667	667
TOTAL	18.218	43.885	76.582	76.582	76.582

² Der skal ifølge KL afsættes 0,045% af lønsummen til at hæve grundsatserne for løntrin 11-14 (den såkaldte lavtlønspulje). Puljen træder i kraft pr. 1. april 2025 – der skal således ikke afsættes beløb hertil i 2024. Midlerne til lavtlønspuljen er indregnet i de beløb der fremgår som "trepert m.m."

³ Som udgangspunkt anvendes procentsatserne i KL's seneste skrivelse (G.1.3). KL oplyser dog, at for social- og sundhedsassistenter/-hjælpere bør den noget højere procentsats fra skrivelse G.1.1 anvendes. Randers Kommune har fulgt denne anbefaling.

Tabellen viser udgifter til trepartsaftalen på 18,2 mio. kr. stigende til 76,6 mio. kr. i 2026 og frem

For 2026 og frem er der indarbejdet en pulje vedrørende bæredygtig og fleksibel løndannelse på 11,1 mio. kr. Puljen udgør 650 mio. kr. på landsplan og udmøntes først ved OK26.

De 650 mio. kr. indgår ikke i basisprocenten, da de med stor sandsynlighed vil blive udmøntet forskelligt til forskellige personalegrupper.

Nedenstående tabel viser beløb til trepartsaftalen – opdelt år for år:

Trepartsaftalen (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027	2028
Merudgift 2024	18,2	18,9	18,9	18,9	18,9
Merudgift 2025		25,0	25,0	25,0	25,0
Merudgift 2026			21,6	21,6	21,6
Pulje 2026 (bæredygtig og fleksibel løndannelse)			11,1	11,1	11,1
I alt	18,2	43,9	76,6	76,6	76,6

Det forventes at ovennævnte beløb (dog ikke puljen til bæredygtig og fleksibel løndannelse) kan udmøntes til de relevante bevillingsområder ultimo august/primo september 2024.

3. Samlet resultat (udgiftssiden og indtægtssiden)

Ved en opgørelse af det samlede resultat skal udgiftssiden (jf. ovenstående beskrivelse) sammenholdes med reguleringerne på indtægtssiden. Bloktilskuddet til kommunerne bliver nemlig reguleret som følge af de ændrede PL-skøn samt merudgifterne til trepartsaftalen.

Den samlede kompensation fordeles ud til kommunerne efter andelen af folketallet – og der sondres ikke mellem O24 og trepartsaftalen. Der angives således blot en samlet kompensation som følge af de ændrede PL skøn/trepartsaftalen m.m. under ét.

Udover bloktilskudsændringen er der i budget 2024-27 afsat et reservebeløb på 5 mio. kr. årligt i forbindelse med midtvejsreguleringen af PL i 2024. Det forudsættes, at der ikke er behov for en lignende reserve i budget 2025-28. Det tidligere afsatte reservebeløb kan dermed anvendes som finansiering, jf. nedenstående tabel, der sammenfatter ændringerne på både udgiftssiden og indtægtssiden:

Mio. kr.	2024	2025	2026	2027	2028
Udgiftssiden					
Ændring priser	-6,5	-17,2	-28,0	-36,9	3,3
Ændring løn (ex trepart)	10,3	-42,6	-118,6	-202,1	-69,4
Trepartsaftale/lavtlønspulje	18,2	43,9	65,5	65,5	65,5
Pulje til fleksibel og bæredygtig løndannelse	0,0	0,0	11,1	11,1	11,1
Udgifter i alt	22,0	-15,9	-70,0	-162,5	10,4
Indtægtssiden					
Ændring bloktilskud	-19,8	19,8	82,5	182,7	4,2
Reserve vedrørende PL fra B24-27	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Indtægter i alt	-24,8	14,8	77,5	177,7	-0,8
Nettoresultat	-2,8	-1,1	7,5	15,2	9,6

(+ angiver merudgift, minus angiver mindreudgift)

Tabellen viser, at der i 2024 er en samlet nettomindreudgift på 2,8 mio. kr. som indgår i den samlede budgetopfølgning pr. 31/5 2024⁴.

I 2025 er der ligeledes en nettomindreudgift på 1,1 mio. kr. mens der for de kommende år er en beregnet nettomerudgift.

Beregningerne af merudgifterne til trepartsaftalen tager udgangspunkt i KRL-data. Nogle områder indgår dog ikke i KRL-udtrækket – i Randers Kommune drejer det sig om selvejende institutioner med "hjemtaget administration".

Der vil blive foretaget en særskilt beregning for disse institutioner og resultatet vil medtages som en del af de tekniske korrektioner til basisbudgettet⁵.

⁴ I budgetopfølgningen pr. 31/5 2024 er der en samlet bevillingsmæssig merudgift på 42,1 mio. kr. som er forudsat finansieret ved budgetlægningen for 2025-28. Uden ovennævnte 2,8 mio. kr. ville merudgiften have været 44,9 mio. kr.

⁵ KL er opmærksom på problemstillingen – herunder behovet for ekstra kompensation. Det er dog endnu usikkert om (og i hvilket omfang) kommunerne vil blive kompenseret for de enheder der ikke indgår i KRL.